Thai Social Science Journal **Original Article**

Received: 8 July 2024 **Revised: 18 August 2024** **Accepted: 25 August 2024**

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสืบทอดวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม :กรณีศึกษากลุ่มชาติพันธุ์กระเหรี่ยง ตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

Factors affecting the inheritance of traditional local community culture : A case study of the Karen ethnic group, Chalae Subdistrict, Thong Pha Phum District. Kanchanaburi Province

อุไรวรรณ วุฒิไกรศรีอาคม[1]

Uraiwan Wutthikraisriakhom

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสืบทอดวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์กระเหรี่ยง ตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรีโดยใช้วิธีดำเนินการวิจัยแบบผสมผสาน ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมผลการวิจัยพบว่า กระบวนการสืบทอดวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์กระเหรี่ยงทั้งวัฒนธรรมที่เป็นวัตถุและวัฒนธรรมที่เป็นนามธรรม มีการสืบทอดโดยรูปแบบที่ไม่เป็นทางการจากรุ่นสู่รุ่นของสมาชิกในชุมชนผ่านวิถีชีวิตประจำวันทั้งในส่วนที่เป็นวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ และพิธีกรรมที่มีทั้งในลักษณะคงรูปแบบดั้งเดิมไว้ และในลักษณะถูกให้ความสำคัญลดลง โดยสภาพแวดล้อมภายนอกที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลต่อการสืบทอดวัฒนธรรมของชาวกระเหรี่ยงอย่างมาก ปัจจัยที่มีผลต่อการสืบทอดวัฒนธรรมของชาวกระเหรี่ยงอยู่ในระดับสูงทั้ง5ปัจจัย เรียงตามลำดับคือปัจจัยดานการแพรกระจายทางวัฒนธรรมใหม่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด4.50 ปัจจัยดานการพัฒนาสาธารณูปโภคมีค่าเฉลี่ย4.42 ปจจัยดานการเพิ่มบริการสาธารณะมีค่าเฉลี่ย4.33 ปจจัยดานเศรษฐกิจมีค่าเฉลี่ย4.20 และปจจัยจากการขยายตัวของอำนาจรัฐมีค่าเฉลี่ย4.10 โดยมีข้อเสนอแนะที่สำคัญในการปรับเปลี่ยนการสืบทอดวัฒนธรรมดั้งเดิมที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนชาวกระเหรี่ยงมากที่สุด

คำสำคัญ: กระเหรี่ยง, กลุ่มชาติพันธุ์, การสืบทอด,วัฒนธรรม

[1] นักวิจัยอิสระ ; independent researcher,Thailand

Corresponding author, e-mail: uraiwanwutthikraisriakhom@gmail.com,Tel. 081-0143622

Abstract

The purpose of this research article is to study factors affecting the inheritance of traditional local community culture among the Karen ethnic group in Chalae Subdistrict, Thong Pha Phum District, Kanchanaburi Province. This study uses mixed research methods, between qualitative research and quantitative research—a participatory action research method. The research found that the process of inheriting the traditional local community culture of the Karen ethnic group involved both material culture and abstract culture. It is inherited in an informal way from generation to generation of community members through their daily lives in terms of culture, traditions, beliefs, and rituals that maintain their original form and in a way that has been given less importance. The changing external environment has greatly affected the inheritance of the Karen culture. All five factors affecting the cultural inheritance of the Karen people were high level. In order, the factors of the diffusion of new cultures have the highest mean of 4.50, public utility development factors have an average of 4.42, factors of increasing public services have an average of 4.33, economic factors have an average of 4.20, and factors from the expansion of state power have an average of 4.10, with important suggestions for modifying the inheritance of traditional culture that will bring the greatest benefit to the Karen community.

Keywords: Karen, Ethnic group, Inheritance, Culture

1.บทนำ

ในพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2553 ได้ให้ความหมายของ “วัฒนธรรม” ว่าเป็นวิถีการดำเนินชีวิต ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม จารีตประเพณี พิธีกรรม และภูมิปัญญา ซึ่งกลุ่มชนและสังคมได้ร่วมสร้างสรรค์ สั่งสม ปลูกฝัง สืบทอด เรียนรู้ ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามทั้งด้านจิตใจและวัตถุอย่างสันติสุขและยั่งยืน วัฒนธรรมจึงหมายถึงการดำเนินของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียว ความก้าวหน้า และศีลธรรมของประชาชน (สมชัย ใจดีและ ยรรยง ศริวิริยาภรณ์, 2545,น.1)

เมื่อพิจารณาวัฒนธรรมจากจุดประสงค์การสร้างขึ้นมา มนุษย์สร้างวัฒนธรรมขึ้นเพื่อประโยชน์แห่งการดำรงชีวิตและการสืบทอดเผ่าพันธุ์ การดำรงชีวิตของมนุษย์เป็นเรื่องที่กว้างใหญ่และมีแง่มุมต่างๆให้พิจารณาอย่างซับซ้อน วัฒนธรรมจึงสามารถพิจารณาได้หลายมิติดังนี้ 1) วัฒนธรรมคือผลรวมของทุกสิ่งซึ่งเป็นความเจริญงอกงามที่สังคมนั้นๆได้ทาไว้หรือได้สั่งสมมา 2) วัฒนธรรมคือผลงานสร้างสรรค์ทางศิลปะและพุทธิปัญญาทุกแขนง 3)วัฒนธรรมคือสิ่งที่เป็นขนบธรรมเนียมประเพณีตกทอดจากบรรพบุรุษและ4) วัฒนธรรมคือสิ่งที่ดีมีค่าแสดงรสนิยมของผู้ดีหรือชนชั้นสูงที่มีการศึกษาและฐานะดี (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2551, น.11) ดังนั้นวัฒนธรรมหมายถึงทุกสิ่งรอบตัวมนุษย์ ทั้งที่เป็นรูปธรรมสัมผัสได้และนามธรรม สัมผัสไม่ได้ เกิดจากการสร้างขึ้นของมนุษย์ เพื่อแสดงถึงความเจริญงอกงามทางปัญญาความคิดของสังคมแต่ละกลุ่มชน ในการตอบสนองการอำนวยความสะดวกในชีวิต เป็นเสมือนเครื่องมือในการธำรงรักษาการดำรงชีวิตของคนในสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีการสั่งสม เรียนรู้ ดัดแปลง พัฒนาและ

สืบทอดความเป็นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมจากอดีตมาจนถึงปัจจุบันและอนาคตเพื่อธำรงไว้ซึ่งสังคมของมนุษย์

การสืบทอดทางวัฒนธรรมที่ประสบความสำเร็จไม่ใช่เพียงแค่เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่งเท่านั้น แต่มันเป็นกระบวน(Cultural inheritance) ของการเรียนรู้ (Learning) กระบวนการพัฒนาโดยการเปลี่ยนแปลง(Change) การปรับแต่ง(Adaptation) การตีความหมายใหม่(Re-interpretation) การสร้างสรรค์ใหม่(Re-creation) การถ่ายทอด(Transmit) การสืบทอด(Inherit) ทางวัฒนธรรม (ณัฐฐ์วัฒน์ สุทธิโยธิน, 2556) เพราะวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่เกิดมาจากการเรียนรู้ของมนุษย์ และความพยายามของมนุษย์ที่จะต่อสู้ดิ้นรนเพื่อรักษาอัตลักษณ์ของตนเองไว้ให้อยู่รอด เมื่อต้องการอยู่รอดจึงต้องมีการปรับตัวให้สอดคล้องเข้ากันได้กับยุคสมัย วัฒนธรรมจึงมีความเป็นพลวัตร(Dynamic) ยืดหยุ่นได้ มีความคงที่เพียงบางส่วน มีการเปลี่ยนแปลงได้ในบางส่วน กระบวนการสืบทอดทางวัฒนธรรม การสืบทอดทางวัฒนธรรมทำได้โดยอาศัยการทำงานในลักษณะกระบวนการ ประกอบด้วยกระบวนการผลิต(Production) ทางวัฒนธรรม กระบวนการเผยแพร่ (Distribution) ทางวัฒนธรรม กระบวนการบริโภค (Consumption) ทางวัฒนธรรม และกระบวนการผลิตซ้ำเพื่อเผยแพร่ขยายผลสืบต่อ (Reproduction) ทางวัฒนธรรม

ตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วยชาวไทยกลุ่มชาติพันธ์กระเหรี่ยงจำนวนมากที่มีวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของตนเองที่เป็นเอกลักษณ์สำคัญของการท่องเที่ยวชุมชนของอำเภอทองผาภูมิในปัจจุบัน แต่ปัญหาบทบาทการมีส่วนร่วมในการสืบทอดวัฒนธรรม เพื่อการท่องเที่ยวของชุมชนของกลุ่มเด็กและเยาวชนยังมีไม่มากเท่าที่ควร เนื่องจากหน้าที่ในการศึกษาเล่าเรียนและการทำงานภายนอกชุมชนทำให้เด็กและเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์กระเหรี่ยงมีความเสี่ยงต่อการรับวัฒนธรรมใหม่จากกระแสความเปลี่ยนแปลงทางสังคมอยู่ตลอดเวลา มีผลต่อการรักษาวัฒนธรรมเดิมแท้ของตนเอง และการสืบทอดประเพณีในวิถีของกลุ่มชาติพันธุ์ ปัจจุบันมีผู้สืบทอดเป็นกลุ่มผู้สูงอายุเพียงอย่างเดียว จึงความจำเป็นต้องมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการสืบทอดวัฒนธรรมของตนเองเพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ของชุมชนให้คงอยู่กับชุมชนอย่างยั่งยืน

2.วัตถุประสงค์

1.เพื่อศึกษากระบวนการสืบทอดวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์กระเหรี่ยง

2.เพื่อศึกษาการปรับตัวของชุมชนต่อวัฒนธรรมใหม่ของกลุ่มชาติพันธุ์กระเหรี่ยง ตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

3.เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการสืบทอดวัฒนธรรมชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์กระเหรี่ยง ตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

3.วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการสืบทอดวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม กรณีศึกษากลุ่มชาติพันธุ์กระเหรี่ยง ตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน(Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative Research)และ เชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม(Participatory Action Research : PAR)

ในการเก็บข้อมูลของปัจจัยที่มีผลต่อการสืบทอดวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์กระเหรี่ยง ตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีการศึกษาข้อมูลจากการลงภาคสนามเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลใน 3ลักษณะคือใช้วิธีการการสำรวจ (Servey)โดยสำรวจข้อมูลเบื้องต้น โดยการใช้แบบสำรวจแบบเป็นทางการ

และไม่เป็นทางการจากบุคคลทั่วไปในพื้นที่การวิจัย การสังเกต (Observation)ใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (participant Observation) และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) ควบคู่ไปขณะการทำการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย การจัดประชุมกลุ่มย่อย การสนทนากลุ่ม การไปเยี่ยมเยียนที่บ้าน โดยบันทึกกระบวนการไปพร้อมๆกัน เพื่อเป็นการค้นหาและตรวจสอบข้อมูลไปพร้อมๆกัน และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Interview) ตัวแทนหน่วยงานผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการสืบทอดวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์

การวิเคราะห์ข้อมูล ในส่วนข้อมูลเชิงปริมาณ คือ การประเมินผลกระบวนการสืบทอดวัฒนธรรมในกลุ่มชาติพันธุ์ นำมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าการแจกแจงความถี่ การกระจายร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละข้อตามประเด็นที่ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดไว้ ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) รายงานข้อมูลแบบพรรณนา ซึ่งได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจบริบททางวัฒนธรรมของชุมชน ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In–depth Interview) ปราชญ์ชุมชน ข้อมูลจากวิธีการสืบทอดวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์โดยปราชญ์ชุมชนและผู้นำชุมชน และผู้แทนองค์กรต่างๆในชุมชน(Group discussion) การวางแผนและการสร้างกระบวนการสืบทอดวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ และสรุปปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการสืบทอดวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์พันธุ์กระเหรี่ยง ตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

4.สรุปผลการวิจัย

1.วิธีการสืบทอดวัฒนธรรมกระเหรี่ยง

กะเหรี่ยงเป็นชาวไทยภูเขากลุ่มหนึ่งที่อาศัยอยู่ทางภาคเหนือตอนบนจนกระทั่งถึงภาคกลางตามแนวชายแดนไทย-พม่ารวมทั้งสิ้น 15 จังหวัดคือเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ตาก ลำพูน กาญจนบุรี แพร่ ราชบุรี ลำปาง เพชรบุรี อุทัยธานีกำแพงเพชร ประจวบคีรีขันธ์และสุโขทัย รวมแล้วไม้น้อยกว่า 2,120 หมู่บ้าน จึงเป็นชาวเขากลุ่มใหญ่มีประชากรมากกว่าครึ่งหนึ่งของชาวเขาที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยทั้งหมด ในกลุ่มกะเหรี่ยงทั้ง 4 กลุ่ม ได้แก่สะกอร์หรือยางขาวหรือปกากะญอ โปว์ บเวหรือคะยา และตองสูหรือปะโอ โดยกลุ่มสะกอร์จะเป็นกลุ่มที่มีประชากรมากที่สุด (สุจริตลักษณ์ ดีผดุงและสุรินยา คำเมือง, 2540 ,น. 7) โดยกะเหรี่ยงสะกอร์จะอาศัยอยู่ในภาคเหนือตอนบนบริเวณจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน เชียงราย ลำปางและบริเวณภาคเหนือตอนล่างลงไปถึงภาคกลางบริเวณจังหวัดกาญจนบุรี เพชรบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี ประจวบคีรีขันธ์และอุทัยธานี (สมภพ ลาชโรชน์, 2525 ,น. 1)

ชาวไทยชาติพันธุ์กระเหรี่ยงที่ตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี มี 7หมู่บ้าน คือห้วยเสือ เกริงกระเวีย ทิพุเย ทุ่งนางครวญ ทุ่งเสือโทน (คลิตี้) ภูเตย ชะอี้ มีประชากรทั้งหมด 6,324คน จำนวน 2,399 ครอบครัว (จากรายงานข้อมูลตำบลชะแล ณ วันที่ 28 ม.ค. 2567)เป็นกะเหรี่ยงสะกอร์ ที่มีวัฒนธรรมที่แบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือวัฒนธรรมทางวัตถุ (Material Culture) หรือรูปธรรม เช่นรูปแบบบ้านเรือน รูปแบบและลวดลายการทอผ้า และวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ (Non – Material Culture) เช่นความรู้ค่านิยม แนวความคิด ขนบธรรมเนียม ประเพณีฯที่ได้รับผลกระทบอย่างมากจากการเปลี่ยนแปลงจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เปลี่ยนแปลงไปวัฒนธรรม ประเพณีความเชื่อของชาวกะเหรี่ยงตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ที่สำคัญอาจจัดแบ่งเป็น3 ลักษณะคือ

1.วัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชาวกะเหรี่ยง

การอยู่รวมกันของชาวกะเหรี่ยงซึ่งปกติเป็นแบบครอบครัวเดี่ยวแต่จะมีคนอื่นๆ ที่มา อาศัยรวมอยู่ในครัวเรือน ส่วนพ่อหรือแม่ที่เป็นม้ายหรือพี่น้องชายหญิงของภรรยาถือกันว่าเป็นการไม่สมควรที่จะเขาไปอาศัยอยู่ในบ้านของบุตรชายที่แต่งงานแล้ว เพราะบ้านเป็นอาณาจักรของฝ่ายหญิง ซึ่งได้แก่ภรรยาของบุตรตน โดยมีความเชื่อ

ว่าจะทำให้วิญญาณหรือผีของหญิงแต่ละฝ่าย เข้าพัวพันกัน และอาจจะเกิดสิ่งร้ายต่อกันได้ ซึ่งวัฒนธรรมความเป็นอยู่ดังกล่าวยังคงถูกยึดถือจนถึงปัจจุบัน (ขจัดภัย บุรุษพัฒน์, 2538 ,น. 85)

2.ประเพณีของชาวกะเหรี่ยง

กะเหรี่ยงยึดถือธรรมเนียมปฏิบัติการดำเนินชีวิตคูแบบผัวเดียวเมียเดียวอยางเครงครัด การหยารางจึงมีนอยมาก และการแตงงานใหมไมคอยปรากฏ ตามธรรมดาสามีและภรรยาผูกพันรักกันอยางมั่นคง เปนเพื่อนของอีกฝายหนึ่งอยูตลอดเวลา ถือวาการแตงงานเปนขอตกลงของคนสองคนมิใชเปนการสรางพันธมิตรระหวางกลุมที่สืบสายฝายมารดาตางกัน หรือระหว่างหมู่บาน หรือระหวางกลุมสังคมขนาดใหญ่ใดๆ บุตรจะเกิดจากการแต่งงานเทานั้น โดยประเพณีที่สำคัญในชีวิตประจำวันมี3 ประเพณีสำคัญคือ

-ประเพณีการแตงงาน ชาวกะเหรี่ยงยังคงเปนแบบผัวเดียวเมียเดียวไมมีการหยาราง แมฝายใดฝายหนึ่งตายไปก็จะไมคอยมีการแตงงานใหม ทั้งนี้เพราะถาแตงงานใหม ผีของฝายภรรยาคนใหมก็จะขัดแยงกับผีฝายมารดาของภรรยาคนเกาซึ่งจะกอใหเกิดความเดือดรอนและเจ็บป่วย แตปจจุบันนับถือศาสนาคริสต ไมเชื่อในเรื่องผี จึงมีการแตงงานกันใหมได (พอล และอีเลน ลูวิส, 2528 ,น. 88)

-ประเพณีการเกิด เมื่อแรกเกิดจะไมมีพิธีการพิเศษ เดิมการทำคลอดของกะเหรี่ยงมักจะใชหมอตำแยสามี จะอยูดวยในเวลาที่คลอด เด็กที่คลอดแลวหมอตำแยจะใชดายดิบที่ทำจากฝายปนเป็นเชือกเสนเล็ก ๆ มัดสายสะดือทารกโดยแบ่งเปน 3 สวน การมัดดายนั้นจะตองมัดใหแน่นเพื่อกันไมใหเลือดไหลซึมที่สายสะดือบริเวณที่มัดหลังการตัดสายสะดือ ซึ่งอาจจะเป็นอันตรายตอชีวิตเด็กไดสายสะดือจะถูกตัดจากด้านนอกของดายที่มัดสวนที่1 นับจากลำตัวเด็ก หมอตำแยจะนำเอาถานไฟของไม้เนื้อแข็งที่ดับและเย็นแลวเปาไมใหมีเศษผงติดอยูที่กอนถานมาวางรองรับสายสะดือบริเวณที่จะตัด แลวจึงนำผิวของลำไมไผมาตัด เมื่อตัดสายสะดือเสร็จแลวจึงทำความสะอาดชำระลางรางกายทารก (สุจริตลักษณ์ ดีผดุงและสรินยา คำเมือง, 2540 ,น. 30) ซึ่งปัจจุบันการเกิดมักดำเนินตามการแผนสมัยใหม่ที่โรงพยาบาล ประเพณีดังกล่าวจึงแทบไม่พบเห็นแล้ว

-ประเพณีงานศพ

เมื่อมีคนตาย ชาวกะเหรี่ยงจะนำผาหมที่ทอจากฝายมาห่มใหกับผูตาย จากนั้นจึงห่อศพ ดวยเสื่อลำแพน โดยปกติจะเก็บศพไวประมาณ 2-3 วัน การกำหนดจำนวนวันที่เก็บศพนิยมเลือก เลขคี่คือ 3 วัน แตถาผูตายเป็นผู้มีฐานะก็จะมีการเก็บศพไว5 วัน ญาติมิตรและเพื่อนบานมาแสดงความเสียใจ สวนหนึ่งอยูเปนเพื่อนเฝาศพดวย ในตอนกลางวันจะไมมีพิธีกรรมหรือกิจกรรมใดๆ ในตอนกลางคืนบรรดาหนุมสาวจะมาจับกลุมรองเพลงโตตอบกัน โดยตางฝายตางจับเปนวงรอบผูตายและเดินวนรอบศพที่วางอยู่บนแคร การเดินจะเดินวนซาย 1 รอบ หลังจากนั้นจะเดินวนขวา ตลอดระหวางการเดินวนรอบศพจะ รองเพลงโตตอบกันไปตลอดคืนตอนหัวค่ำอาจเป็นการร้องเพลงของชายหญิงที่ออกเรือนแลว เพลงที่รองมักจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับการบอกทางใหผูตายไปดีมีสุข โดยประเพณีดังกล่าวถูกประยุกต์เปลี่ยนไปในรูปแบบตามศาสนาคริสต์ผสมกับศาสนาพุทธมิได้มีประเพณีแบบเดิมอีกต่อไป

3.ความเชื่อและพิธีกรรมที่สำคัญ

การรักษาความเจ็บป่วย ชาวกะเหรี่ยงถือวาการเจ็บไขไดปวยเกิดจากการกระทำของผีรายตาง ๆ ซึ่งสิงสถิตอยูตามปาเขาแมน้ำลำธาร เมื่อผูใดเกิดไมสบายขึ้นก็จะตองจัดพิธีเลี้ยงผีโดยหมอผีในหมูบานเปนผูดำเนินการ การเลี้ยงผีก็เพื่อเปนการขอขมา ผีจะไดหายโกรธแคนผูที่ไปลบหลูดวยความรูเทาไมถึงการณ ความเชื่อดังกล่าวยังคงมีอยู่ แต่ความเจ็บป่วยในปัจจุบันมักรักษาตามการแพทย์สมัยใหม่ที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลเป็นหลัก

-ความเชื่อเกี่ยวกับขวัญ กะเหรี่ยงมีความเชื่อวาคนเราทุกคนมีขวัญอยู 33 ขวัญ อยูตามสวนตาง ๆ ของรางกายที่ยังคงสืบทอดต่อมา

-ความเชื่อเกี่ยวกับชาติพันธุ ชาวกะเหรี่ยงมีความเชื่อวามีเทพเจาสรางโลกเรียกวา “ยัว” ตามตำนานบอกเลาของชนเผากะเหรี่ยงและยัวยังเปนตนกำเนิดเผาพันธุและตระกูล ชนเผากะเหรี่ยงจึงเปนลูกของยัว ซึ่งยัวมีลูกชาย 3 คน คนโตเปนกะเหรี่ยง หรือปาเกอะยอ (แปลวาคน) คนที่สองเปนไทยหรือมา ชนเผากะเหรี่ยงจึงเรียกคนไทยวา “มา” สวนลูกคนเล็กเปนฝรั่งผิวขาว ดังนั้น “ยัว” จึงเปนตนตระกูลเผาพันธุของมนุษยจากความเชื่อที่วายัวเปนพอของมนุษยทำใหชนเผากะเหรี่ยงมีความเชื่อวามนุษยเราทุกคน เปนพี่นองกันหมด (พิสมัย อะโน, 2538 ,น. 49) ความเชื่อนี้ยังคงมีในกลุ่มชาวกระเหรี่ยงสูงอายุเป็นหลัก

-ความเชื่อเกี่ยวกับฝน เดิมชาวกะเหรี่ยงยังเชื่อเรื่องความฝน เมื่อทำพิธีเซนไหวอธิษฐาน เลือกพื้นที่ทำไรหรือเลือกพื้นที่ ปลูกบานแลวฝนไมดีจะตองขยับพื้นที่ทำไรหรือปลูกบานไปจากจุดเดิม ความเชื่อดานการทำนายและการเสี่ยงทายเปนความเชื่อที่ชาวกะเหรี่ยงจะใชในโอกาสเลือกพื้นที่เพาะปลูกทำไรไวแลวบังเอิญมีสัตว์รายเดินผานเขาไปในพื้นที่ก็จะตองยายพื้นที่ทำไรใหม่ซึ่งในปัจจุบันไม่อาจกระทำได้เพราะข้อจำกัดในสิทธิในที่ดินที่ตายตัวมิอาจโยกย้ายเป็นอิสระเหมือนในอดีต

วัฒนธรรม ประเพณีความเชื่อของชาวกะเหรี่ยงตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เกิดจากการเรียนรู้ของสมาชิกในสังคมในชุมชนเป็นสำคัญ วัฒนธรรมมิได้เกิดโดยสัญชาตญาณของมนุษย์ วัฒนธรรมเหล่านี้มีการถ่ายทอดจากสมาชิกรุ่นหนึ่งไปสู่สมาชิกรุ่นต่อไป การที่สมาชิกในสังคมอบรมและถ่ายทอดวัฒนธรรมไปสู่สมาชิกใหม่ของสังคม กระบวนการถ่ายทอดเช่นนี้เรียกว่าการขัดเกลาทางสังคม ซึ่งเป็นการกระทำที่ต่อเนื่องยาวนาน ในรูปแบบการสืบทอดวัฒนธรรมแบบไม่เป็นทางการ การถ่ายทอดวัฒนธรรม เป็น การเรียนรู้และการส่งต่ออย่าง เป็นระบบเกี่ยวกับความเชื่อ ทัศนคติ ความคิด การกระทำและพฤติกรรมของมนุษย์ รวมทั้งเป็นการสื่อสารผ่านระบบสัญลักษณ์ของสังคมที่ได้มีการ ตกลงและได้ใช้ร่วมกัน แต่วัฒนธรรมเกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของสมาชิกในสังคมซึ่งมีบทบาทน้อยลงกว่าในอดีตมากเนื่องจากสภาพแวดล้อมจากภายนอกเข้าไปแทรกแทรกและมีอิทธิพลต่อการถ่ายทอดวัฒนธรรมแบบเป็นทางการจากภายนอกเข้าไปในชุมชนอย่างมาก

2.การปรับตัวของชุมชนต่อวัฒนธรรมใหม่

การปรับตัวทางวัฒนธรรมคือกระบวนการที่ผู้ที่พบเจอวัฒนธรรมที่แตกต่างเริ่มเข้าสู่กระบวนการ ของการปรับตัวเพื่อความเป็นอยู่ที่ง่ายขึ้น เกิดความเข้าใจและสบายใจ จากการศึกษาของ Bennett (1993); Earley & Peterson (2004) พบว่ากระบวนการปรับตัวทางวัฒนธรรม มี 4 กลุ่ม ได้แก่ 1. กลุ่มไม่ปรับตัว (No adapt) เป็นกลุ่มที่ไม่เข้าใจ ในความแตกต่างทางวัฒนธรรม 2. กลุ่มเข้าใจ (Understanding) เป็นกลุ่มที่มองเห็นและเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง แต่โดยปกติจะไม่ปรับตัวหรือปรับเปลี่ยน พฤติกรรมให้เป็นไปตามวัฒนธรรมอื่น อย่างไรก็ตามคนกลุ่มนี้ยังมีความอดทนต่อพฤติกรรมของคนต่างวัฒนธรรมได้ดี 3. กลุ่มปรับตัว (Adjusting) กลุ่มนี้จะมีการปรับตัวปรับพฤติกรรมของตนเองให้เข้ากับวัฒนธรรมอื่น 4. กลุ่มเรียนรู้ (Learning) เป็นกลุ่มที่เมื่อเจอวัฒนธรรมที่แตกต่างแล้วพยายามทำความเข้าใจ เรียนรู้และผสมผสานองค์ประกอบทางวัฒนธรรมที่แตกต่างเข้าหาตนเอง

ชุมชนกะเหรี่ยงตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี มีการปรับตัวนิยมความเป็นสมัยใหม่ที่เห็นชัดเจนมี 3ด้านคือ 1.การดำรงอยู่และการเปลี่ยนแปลงของอัตลักษณด้านการสร้างที่อยู่อาศัย ชาวบ้านส่วนใหญ่เริ่มหันมาสร้างบ้านแบบบ้านปูนหรือบ้านไม้ที่ทำจากไม้ฝาเฌอร่าแทนและความคงทนของวัสดุในการก่อสร้าง 2.ด้านการแต่งกายที่มองว่าการแต่งกายรูปแบบเดิมไม่ทันสมัย ไม่สวยงามและไม่เหมาะที่จะใส่ไปข้างนอก มีการทอผ้าใส่เองน้อยลงและไม่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่ตนใช้ชีวิต ด้านภาษา ความจำเป็นในชีวิตที่ต้องไปทำมาหากินอยู่ที่อื่นและเนื่องจาก การแพร่กระจายของวัฒนธรรมสมัยใหม่ และการเคลื่อนย้ายทางวัฒนธรรมและด้านประเพณีพิธีกรรมคือการรับเอาวัฒนธรรมจากภายนอก ปัจจุบันการแต่งกายของชาว

กะเหรี่ยงตั้งแต่วัยทำงานขึ้นไปส่วนใหญ่จะแต่งกายด้วยชุด กะเหรี่ยงครึ่งท่อนคือใส่ผ้าถุงแต่จะใส่เสื้อแบบอื่นแทน เช่นเสื้อยืด ส่วนวัยรุ่นนั้นจะแต่งตัวแบบวัยรุ่นปกติทั่วไปตามแฟชั่น 3. ด้านภาษาคือส่วนใหญ่ใช้ภาษากะเหรี่ยงติดต่อสื่อสารกันภายในครัวเรือน แต่หากออกไปนอกหมู่บ้านก็จะสื่อสารกับคนนอกหมู่บ้านด้วยภาษาไทย แต่หากพูดกับลูกหลานที่เป็นเด็กๆจะพูดกะเหรี่ยงปนกับไทย ทั้งหมดอาจทำให้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวกะเหรี่ยงในอดีตนั้นจะเลือนหายไปลูกหลานชาวกะเหรี่ยงในอนาคตจะไม่สามารถเห็นสภาพบ้านเรือนแบบเดิม การแต่งกาย และภาษา อัตลักษณ์ที่บรรพบุรุษสร้างไว้จะสูญสิ้นและจะค่อยๆเลือนหายไป

3.ปัจจัยที่มีผลต่อการสืบทอดวัฒนธรรมชุมชน

ในการวิจัยจัดแบ่งเป็น 5 ปัจจัยสำคัญจากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้นำแบบเป็นทางการและผู้นำชุมชน ผลการประเมินปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการสืบทอดวัฒนธรรมชุมชน ทั้ง5 ปัจจัย คือปัจจัยดานการพัฒนาสาธารณูปโภคมีค่าเฉลี่ย 4.42 ปจจัยดานการเพิ่มบริการสาธารณะมีค่าเฉลี่ย 4.33 และปัจจัยดานการแพรกระจายทางวัฒนธรรมใหม่ มีค่าเฉลี่ย 4.50 ปจจัยจากการขยายตัวของอำนาจรัฐมีค่าเฉลี่ย 4.10 ปจจัยดานเศรษฐกิจมีค่าเฉลี่ย 4.20 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.ปัจจัยดานการพัฒนาสาธารณูปโภค โดยหมูบาน ไดรับอิทธิพลจากการพัฒนาของรัฐบาล ที่ไดนำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแหงชาติมาเปนแนวทางในการพัฒนาประเทศ ประกอบกับการให้ความสำคัญของการพัฒนาสาธารณูปโภคในชนบท เชน การสรางถนนเขาหมูบาน การมีไฟฟาใช การสรางโรงเรียน การสรางสถานีอนามัย ฯลฯ สิ่งตางๆเหลานี้ตางก็มีอิทธิพลตอ การเปลี่ยนแปลงในหมูบานอย่างมาก โดยเฉพาะบทบาทจากองค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบัน

2.ปจจัยดานการเพิ่มบริการสาธารณะ โดยเฉพาะการตั้งโรงเรียนในหมูบานที่มีผลต่อการสืบทอดวัฒนธรรมใหม่แบบเป็นทางการที่ต่อเนื่องและยาวนานโดยเฉพาะต่อเด็กในชุมชน คือโรงเรียนมีหนาที่สอนหนังสือใหกับเด็กๆ ที่ชุมชนก็ยินยอมและสนับสนุนการเขาเรียน ในระดับประถมศึกษาเพราะเปนการชวยพอแมให้ไปทำงานได้อย่างเต็มที่โดยไมต่องกังวลกับเด็กเล็กๆ หากไมสงเขาไปโรงเรียนพอแมจะต่องมีคนคอยดูแลที่บานโดยไมได้ออกไปทำนาทำไรดวย ทำให้ไมสะดวกและเสียแรงงาน อิทธิจากการศึกษาสมัยใหม่มีอิทธิพลตอ การเปลี่ยนแปลงของหมูบานหลายดาน เช ทางดานภาษาความเชื่อและศาสนาและมีบทบาทแทนพอแมในการอบรมสั่งสอน อิทธิพลทางดานภาษาจะพบวาเด็ก ๆ เมื่อไปโรงเรียนจะพูด ภาษาไทยกลายได้อย่างชัดเจน ไมอาย และไมเคอะเขิน ในขณะที่ใชภาษากะเหรี่ยงในการพูดคุยกับเพื่อนและที่บานทั้ง ๆ ที่ในชีวิตประจำวันของเด็กเหลานี้จะใชอยูตลอดเวลาแตยังสามารถใชภาษาไทยกลางไดดี

3.ปัจจัยดานการแพรกระจายทางวัฒนธรรมใหม่ การติดตอกับสังคมภายนอกหมูบ่านสงผลใหเกิดการแพรกระจายทางวัฒนธรรมจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง การติดตอที่เกิดขึ้นนี้เปนผลมาจากความเจริญด่านการคมนาคม ประกอบกันมีการไปทำงานนอกหมูบาน จึงเกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน ที่เห็นได้ชัดคือการแพรกระจายของวัฒนธรรมเมืองไปสูชนบท วัฒนธรรมบางอยางชาวกะเหรี่ยงรับมาจากภายนอกและนำมาปฏิบัติสืบทอดตอกันมาจนมีลักษณะเปนการกลมกลืนทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นมานาน นับตั้งแต่ได้อพยพจากฝงพมาเขามาอยูแถบชายแดนบริเวณอำเภอทองผาภูมิของไทย ดังนั้นประเพณีและวัฒนธรรมโดยทั่วไปจึงคลายคลึงกับประเพณีของคนไทยพื้นเมือง การแพรกระจายทางวัฒนธรรมเปนปจจัยหนึ่งที่กอให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายดานแกชุมชนกะเหรี่ยง การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับประเพณีบางอยาง เชน ประเพณีการแตงงาน ปจจุบันเมื่อความเจริญได้เขาสูหมูบ่าน เชน การศึกษาการสาธารณูปโภคและการแพทยได้เขาสูหมูบ่านอยางทั่วถึง โดยเฉพาะจากสื่อสังคมออนไลน์จากโทรศัพท์มือถือในเด็กและเยาวชนรุ่นใหม่ การดำเนินชีวิตเปนอยูอยางปกติ จึงทำให้การยึดถือประเพณีเดิมเริ่มผอนคลายและมีการเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะของสังคมภายนอก การยึดถือตามประเพณีเดิมเริ่มลดลงอย่างมาก

4.ปจจัยจากการขยายตัวของอำนาจรัฐ จากเจาหนาที่ฝายปกครอง หรือตำรวจและเจ่าพนักงานของรัฐเขาไปติดตอสัมพันธกับชาวบานและปฏิบัติงานตามนโยบายของรัฐถือไดวาเปนการแพรขยายของอำนาจรัฐ โดยเฉพาะบทบาทผู้นำชุมชนที่เป็นทางการเช่น ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ทำใหสภาพหมู่บานเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ที่สำคัญคือหนวยงานและเจาหนาที่จาก 4 กระทรวงหลัก ไดแกกระทรวงเกษตรและสหกรณ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการ เชนกระทรวงสาธารสุขจัดให้มีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมูบาน (อสม.) ในหมูบ่านการแพทย์สมัยสมัยจึงมีผลต่อวัฒนธรรมการการเกิด การตาย ความเจ็บป่วยต่างๆที่เปลี่ยนแปลงไป

5.ปจจัยดานเศรษฐกิจ การคาขายแลกเปลี่ยน อาจเป็นปจจัยที่เอื้อใหชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลงที่เห็นไดชัดเจนที่สุดและเปนผลมาจากอิทธิพลของเศรษฐกิจคือชุมชนกระเหรี่ยงเปลี่ยนรูปแบบจากผลิตเพื่อบริโภคมาเป็นการผลิตเพื่อการค้ามากขึ้น โดยมีระบบเงินตราเปนสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน มีการพัฒนาเครื่องมือเครื่องใชในการเกษตรและนำเทคโนโลยีตาง ๆ เขามาใชเชน เครื่องจักรกลการเกษตร การใชปุยเคมีมี การใชพันธุขาวที่ไดรับการสงเสริมจากเจาหนาที่สงเสริมการเกษตร การใชเครื่องสูบน้ำและรถไถแบบเดินตาม แตชาวบานมีการครอบครองที่ดินไมเทากัน ทำใหผลผลิตที่ไดแตกตางกันไปตามพื้นที่ เกิดชองวางดานเศรษฐกิจในหมูบานมีเกษตรกรที่ร่ำรวยและเกษตรกรจน

5.อภิปรายผลการวิจัย

1.จากการศึกษาการสืบทอดวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม กรณีศึกษากลุ่มชาติพันธุ์กระเหรี่ยง ตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรีพบว่าสอดคล้องกับที่ณรงค์ เส็งประชา (2549, น.40)ว่าวัฒนธรรมเกิดขึ้นจากการเรียนการสร้างสม การสืบต่อและการถ่ายทอด วัฒนธรรมมีการเจริญเติบโต การเปลี่ยนแปลง การเสื่อมสลายเช่นเดียวกับชีวิตคนและสัตว์ แต่อาการต่างๆ ที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไป หรือพัฒนาการนั้นเกิดขึ้นจากการกระทำของมนุษย์ วัฒนธรรมจึงเป็นรากฐานการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ของมนุษย์ทุกคน เป็นวิถีชีวิตของกลุ่มคนที่รวมตัวกันแบบแผนของการดำรงชีวิต วัฒนธรรมมีทั้งในเชิงที่เป็นนามธรรมเช่น ความเชื่อและในเชิงรูปธรรม

การถ่ายทอดวัฒนธรรมก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ก่อให้เกิดการเคลื่อนไหวทางสังคม (Social movement) ทำให้เกิดการถ่ายทอดความจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง หรือเกิดการ แพร่กระจายของวัฒนธรรม จากคนกลุ่มหนึ่งหรือสังคมหนึ่ง ไปสู่คนกลุ่มอื่นหรือสังคมอื่น สังคมที่รับเอาวัฒนธรรมไว้ใช้ก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมขึ้นจึงเกิดกระบวนการทางวัฒนธรรม (Cultural processes) ขึ้นในสังคม ดังนั้นกระบวนการทางวัฒนธรรมจึงหมายถึงการถ่ายทอด การแพร่กระจาย และการรับเอาวัฒนธรรม จากคนกลุ่มหนึ่งหรือสังคมหนึ่งไปยังคนกลุ่มอื่นหรือสังคมอื่น ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแบบแผนในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคมที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาและส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม เมื่อวัฒนธรรมคือระบบสัญลักษณ์ที่มนุษย์สร้างขึ้นเป็นแบบแผนในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคมซึ่งได้ยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมา ก็หมายความว่า วัฒนธรรมคือสิ่งที่มนุษย์จะต้องเรียนรู้ และจำต้องมีการถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง การถ่ายทอดวัฒนธรรมคือการสอนให้คนรุ่นหลังรู้ถึงไดผอนคลายลงไปเปนอยางมาก เนื่องจากการติดตอสัมพันธกับสังคมภายนอกเปนอยางมากและตอเนื่องประกอบกับ เด็กชาวกะเหรี่ยงที่เปนเด็กรุนใหมมีโอกาสไดรับการศึกษาและไดมีปฏิสัมพันธกับคนในสังคม สวนใหญจึงมักจะใหความสนใจในการเรียนรูวัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในแตละแหง แลวนำไปประพฤติปฏิบัติเปนสวนหนึ่งของวิถีชีวิตของตน เปนการเปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิตของชาวกะเหรี่ยง

2.การปรับตัวต่อวัฒนธรรมใหม่ การสืบทอดวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม กรณีศึกษากลุ่มชาติพันธุ์กระเหรี่ยง ตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรีพบว่ามีการสืบทอดวัฒนธรรมเดิมกับวัฒนธรรมใหม่ ในลักษณะโดยทั่วไปของกระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่การเลียนแบบ(Imitation) และการผสมผสาน-ประนีประนอม(Acculturation) ความร่วมมือกัน(Cooperation) โดยไม่มีการแข่งขัน (Competition) และความขัดแย้ง (Confict) สอดคล้องกับที่คณาจารย์ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา (2549, น.34) ได้อธิบายว่าการเลียนแบบ(Imitation) หมายถึงการกระทำตอบโต้ที่เกิดขึ้นเมื่อคนต่างวัฒนธรรมมาติดต่อสัมพันธ์กัน การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมจะเกิดขึ้น คนจะให้และรับวัฒนธรรมซึ่งกันและกันจนความแตกต่างที่มีอยู่เดิมหมดไป ส่วนการผสมผสาน-ประนีประนอม (Acculturation) การผสมผสาน-ประนีประนอม เป็นภาวการณ์หนึ่งของวัฒนธรรมที่เกิดจากวัฒนธรรมต่างสังคมมากระทบกัน โดยการที่บุคคลจากวัฒนธรรมที่แตกต่างกันมาติดต่อกัน และมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมต่างๆ ในระบบวัฒนธรรมดั้งเดิมของกลุ่มหนึ่งหรือทั้งสองกลุ่ม นั่นคือบุคคลหรือกลุ่มคนยอมรับวัฒนธรรมอื่น ซึ่งมิใช่วัฒนธรรมดั้งเดิมของตนซึ่งเป็นกระบวนการสองทาง(Two way process) ระบบสัญลักษณ์ของสังคมซึ่งได้เคยมีการตกลงกันไว้ว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง ทั้งนี้ต้องให้สอดคล้องกับบรรทัดฐานและค่านิยมของสังคม

การถ่ายทอดวัฒนธรรมโดยการแพร่กระจายคือ การที่วัฒนธรรมจากสังคมหนึ่งกระจายไปสู่สังคมหนึ่ง การกระจายจะเกิดขึ้นเมื่อสังคมมีการติดต่อกันเป็นกระบวนการที่มีทั้งการให้และการรับ เกิดจากการที่คนต่างวัฒนธรรมและผู้คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ได้มีโอกาสพบปะและติดต่อกันในช่วงเวลาหนึ่งอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ แล้วจึงแลกเปลี่ยนและหยิบยืมวัฒนธรรมของกันและกัน สอดคล้องกับการศึกษาของยศ สันติสมบัติ (2537 ,น. 42-44) ที่พบวา ลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมและสังคมของชาวกะเหรี่ยงยังคงยึดถือมีประเพณีผิดผี นับถือผีบรรพบุรุษ และผีเจาที่ เจาธาร อยางไรก็ตาม แต่ประเพณีของชาวกะเหรี่ยงที่ปฏิบัติกันมาแตดั้งเดิมนั้นลดลง

3.ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการสืบทอดวัฒนธรรมของกระเหรี่ยงคือความทันสมัย ที่ชูสิทธ ชูชาติ (2543 ,น. 20) อธิบายว่าชาวกะเหรี่ยงไดรับเอา คำวา ความทันสมัยมาจากการเขาไปปฏิสัมพันธของการพัฒนาของภาครัฐและเอกชน ตลอดจนการเขาไปปฏิสัมพันธโดยตรงกับสังคมภายนอก เชนการศึกษา ทำให้กะเหรี่ยงได้เปลี่ยนแปลง สภาพสังคมประเพณีแบบดั้งเดิมไปสูสังคมสมัยใหมที่มีลักษณะ ตามอยางสังคมที่พัฒนาที่ไดมาจากการปฏิสัมพันธทั้งสิ้น เช่นการเกษตรกรรมเชิงเดี่ยวเป็นการเกษตรเพื่อการพานิชย์ เพื่อนำไปขายใหสังคมภายนอก จากการผลิตขนาดเล็กไปสูการผลิตขนาดใหญ จากการใชแรงงานคนในครอบครัวเป็นหลักเปลี่ยนมาเปนการใชเครื่องจักรกลมากขึ้น การขยายตัวทางการศึกษา การเขาไปศึกษาตอในสังคมเมือง หรือการได้รับ ความสนับสนุนทุนจากบางองคกรทำใหชาวกะเหรี่ยงต่องใชชีวิตอยูในสังคมเมืองมากขึ้น การไดรับการบริการขั้นพื้นฐานหลายดานเชนถนน ไฟฟา ประปา โทรศัพทบาน และโทรศัพทมือถือ ทำให้ไดรับความทันสมัยโดยไมรูตัว ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพิธีกรรมความเชื่อและการดำเนินชีวิต

ยังมีความสอดคลองกับแนวคิดของสมบัติ บุญคำเยือง (2546 ,น. 303 – 304) ที่พบวากะเหรี่ยงที่นับถือพุทธศาสนาและคริสตศาสนา มีแนวโนมในการเปลี่ยนแปลงใหเขากับวัฒนธรรมสมัยใหมมาก และกลุมที่ไดรับการศึกษา มีแนวโนมที่จะปรับตัวมากขึ้น จนเกิดคำกลาววา เราอยูแผนดินไทยตองทำตัวใหเหมือนกับคนไทย ทำใหชาวกะเหรี่ยงรุนใหมไดมีการเปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิตใหเปนไปตามแบบฉบับของคนไทยโดยทั่วไปแต่ยังคงมีความสัมพันธในความรวมมือในกลุมที่เปนสมาชิก และยึดถือปฏิบัติตามข่อบังคับมีอาณาเขตอำนาจการบริหารจัดการชุมชนในรูปแบบวัฒนธรรมเดิมด้วย

6.ข้อเสนอแนะ

1.ความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่ เกิดขึ้นนเปนความพยายามจะใหวิถีการดำเนินชีวิตเปนไปในทางที่ดีขึ้น แม้การเขาไปใชชีวิตแบบชาวไทยทั่วไปแตก็เปนสัดสวนเพียงเล็กนอย การออกสูสังคมถือวาเปนการเปดตัวเขาสูสังคมภายนอกจึงควรจะใหโอกาสใหกะเหรี่ยงรุนใหม่ได้ออกไปแสดงวัฒนธรรมดั้งเดิมที่เป็นอัตลักษณ์ให้คนในสังคมไดรับรู

2. ควรมีการศึกษาวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวกะเหรี่ยงที่จำเป็นหรือควรสนับสนุนการอนุรักษ์ไว้ทั้งเพื่อประโยชน์ต่อชุมชนและสังคมโดยรวม

3. ควรมีการศึกษาถึงบทบาทของชาวกะเหรี่ยงรุนใหมที่ไดรับการศึกษาแบบแผนใหมมีโอกาสเดินทางออกนอกหมูบานที่ทำใหเกิดการเรียนรูวัฒนธรรมใหมภายนอกหมูบ่านหรือชุมชน เมื่อกลับมาใชชีวิต อยู่ในหมูบาน ควรเขาไปมีสวนรวมในประเพณีพิธีกรรม และกิจกรรมตาง ๆ ของชุมชนอย่างไรให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปโดยให้ชุมชนกระเหรี่ยงได้รับผลประโยชน์มากที่สุด

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยวิจัยขอขอบคุณ ผู้มีส่วนร่วมในการให้เข้ามูลการศึกษาครั้งนี้ ตั้งแต่นายกองค์การบริการส่วนตำบลชะแล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ครู ผู้นำชุมชน และชาวชุมชนกระเหรี่ยงทั้ง7หมู่บ้านในตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม. (2558). *วัฒนธรรม วิถีชีวิตและภูมิปัญญา*. กรุงเทพ :รุ่งศิลป์การพิมพ์.

ขจัดภัย บุรุษพัฒน์. (2538). *ชาวเขา.* กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา.

คณาจารย์ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2549). *สังคมและวัฒนธรรม.* กรุงเทพ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชูสิทธิ์ ชูชาติ. (2543). *อุตสาหกรรมท่องเที่ยว* (พิมพ์ครั้งที่ 2). เชียงใหม่: สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.

ณรงค์ เส็งประชา. (2549). *มนุษย์กับสังคม.* พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : บริษัท โอ.เอส.พริ้นดิ้ง เฮ้าส์ จำกัด.

ณัฐฐ์วัฒน์ สุทธิโยธิน. (2556). *การสืบทอดทางวัฒนธรรม (cultural inheritance) ที่ประสบความสำเร็จ.* สืบค้นจาก http://nattawats.blogspot.com/2013/04/cultural- inheritance.html.

พอลและอีเลน ลูวิส. (2528). *หกชนเผาชาวดอย หัตถกรรมชาวเขา.* ม.ป.ท.

พิสมัย อะโน. (2538). *ความสัมพันธระหวางการศึกษากับวัฒนธรรมของชนเผากะเหรี่ยงบานหัวเมืองงาม อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม.* เชียงใหม : ปริญญานิพนธศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม.

ยศ สันตสมบัติ. (2537). *มนุษย กับวัฒนธรรม.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สุจริตลักษณ์ ดีผดุงและสรินยา คำเมือง. (2540). *สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงโป.* กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.

สมชัย ใจดีและยรรยง ศรีวิริยาภรณ์. (2545). *ประเพณีและวัฒนธรรม.*กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพาณิช

สมภพ ลาชโรจน์. (2525). *ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงโป.* เชียงใหม่ : สถาบันวิจัยชาวเขา.

สมบัติ บุญคำเยือง. (2546). สิทธิชุมชนท้องถิ่นพื้นเมืองดั้งเดิมล้านนา. กรุงเทพฯ : นิติธรรม.

Bennett, M. J. (1993). Towardethnorelativism: A developmental model of intercultural sensitivity. In Paige, R.M. (Ed.), *Education for the intercultural experience*. Yarmouth, MA: International Press.

Earley,P. C., & Ang,S. (2003). *Cultural intelligence- individual interactions across cultures*. Palo Alto, CA: Stanford UniversityPress